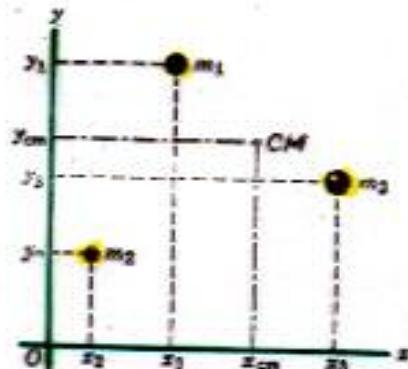

ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΣΤΕΡΕΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Στερεό σώμα: θεωρείται ως ένα σύνολο σωματιδίων με αμετάβλητες αποστάσεις μεταξύ των (αμετάβλητο σχήμα και μέγεθος)

Κέντρο μάζας συστήματος σωματιδίων:
ορίζεται το σημείο με συνεταγμένες: (x_{CM}, y_{CM}, z_{CM})

$$x_{CM} = \frac{m_1 x_1 + m_2 x_2 + \dots + m_N x_N}{M_{\text{ολ}}}$$

$$y_{CM} = \frac{m_1 y_1 + \dots + m_N y_N}{M_{\text{ολ}}}$$

$$z_{CM} = \frac{m_1 z_1 + m_2 z_2 + \dots + m_N z_N}{M_{\text{ολ}}}$$

όπου

$$M_{\text{ολ}} = m_1 + m_2 + \dots + m_N$$

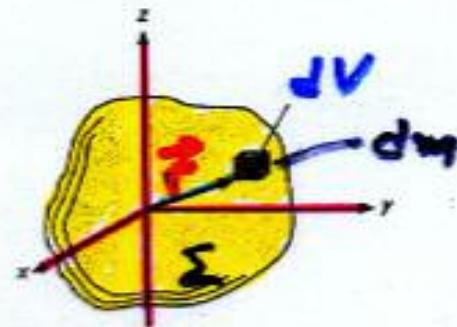
ή γενικώς

$$\vec{r}_{CM} = \frac{m_1 \vec{r}_1 + m_2 \vec{r}_2 + \dots + m_N \vec{r}_N}{M_{\text{ολ}}}$$

ΠΟΡΙΣΜΑ: Αν η αρχή αναφοράς του συστήματος ταυτίζεται με το CM, τότε ισχύει: $\sum_n m_n \vec{r}_n = 0$ [για το σπίτι]

Κέντρο μάζας σε συνεχή κατανομή:

$$x_{CM} = \frac{\int_{\Sigma} x dm}{M_{obj}} = \frac{1}{M_{obj}} \int_V x \rho dv \quad \checkmark$$

$$y_{CM} = \frac{\int_{\Sigma} y dm}{M_{obj}} = \frac{1}{M_{obj}} \int_V y \rho dv \quad \checkmark$$

$$z_{CM} = \frac{\int_{\Sigma} z dm}{M_{obj}} = \frac{1}{M_{obj}} \int_V z \rho dv \quad \checkmark$$

γενικώς

$$\vec{r}_{CM} = \frac{\int_{\Sigma} \vec{r} dm}{M_{obj}} = \frac{1}{M_{obj}} \int_V \vec{r} \rho dv$$

Κέντρο μάζας σωμάτων: Να υπολογιστεί το CM ορθογωνίου τριγώνου, μάζα ράβδου, και ενός κυκλικού τομέως [για το σπίτι]

Ροπή αδρανείας συστήματος σωματιδίων ως προς άξονα:

$$I = m_1 r_1^2 + m_2 r_2^2 + \dots + m_N r_N^2 = \sum_n m_n r_n^2$$

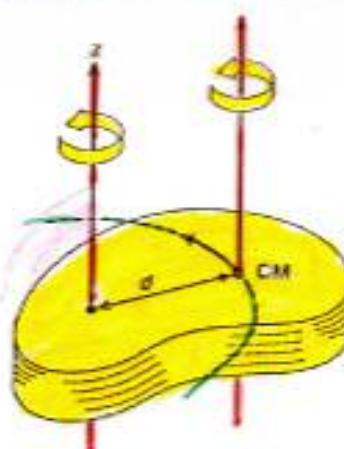

Ροπή αδρανείας στερεού σώματος ως προς άξονα:

$$I = \int_{\Sigma} (dm) r^2 = \int_V (\rho dV) r^2$$

Θεώρημα του Steiner ή των παραλλήλων αξόνων:

$$I = I_{CM} + M d^2$$

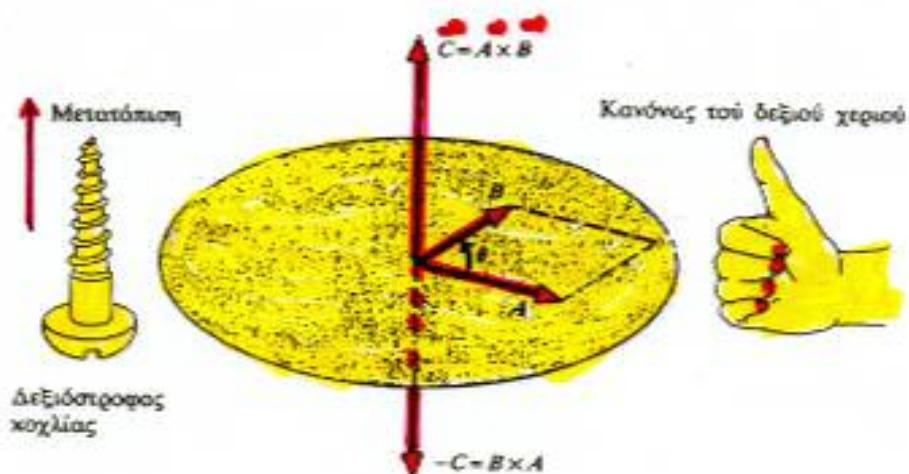
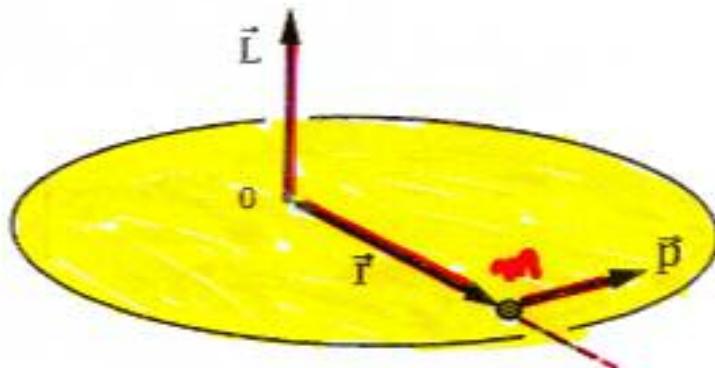

Ροπή αδρανείας σώματος: Να υπολογιστούν οι ροπές αδρανείας των σωμάτων του Πίνακα 12.1 OHANIAN [για το σπίτι]

Στροφορμή σωματιδίου: ορίζεται το διανυσματικό γινόμενο των διανυσμάτων \vec{r} και \vec{p} :

$$\vec{L} = \vec{r} \times \vec{p}$$

Στροφορμή συστήματος σωματιδίων:

$$\vec{L} = \vec{r}_1 \times \vec{p}_1 + \vec{r}_2 \times \vec{p}_2 + \dots + \vec{r}_N \times \vec{p}_N = \sum_n \vec{r}_n \times \vec{p}_n$$

Στροφορμή στερεού σώματος:

$$\vec{L} = \sum_n \vec{r}_n \times \vec{p}_n = \int_{\Sigma} \vec{r} \times d\vec{p} = \int_{\Sigma} \vec{r} \times (dm \vec{v})$$

όμως:

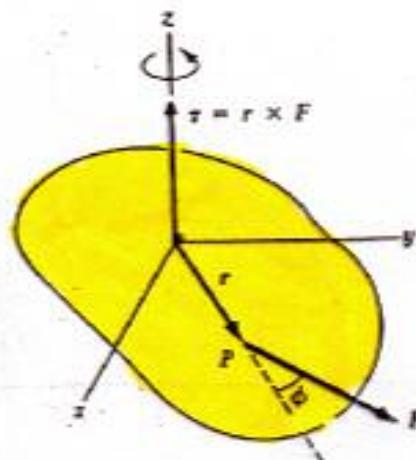
$$\vec{r} \times \vec{v} = \vec{r} \times \left(\frac{d\vec{r}}{dt} + r\omega \hat{\theta} \right) = r^2 \omega \hat{z}$$

$$\vec{L} = \int_{\Sigma} r^2 \omega \hat{z} dm = \omega \hat{z} \int_{\Sigma} r^2 dm = I \omega \hat{z} = I \vec{\omega}$$

Ροπή δύναμης επί σώματος: (μονάδες Nt·m)

$$\vec{\tau} = \vec{r} \times \vec{F}$$

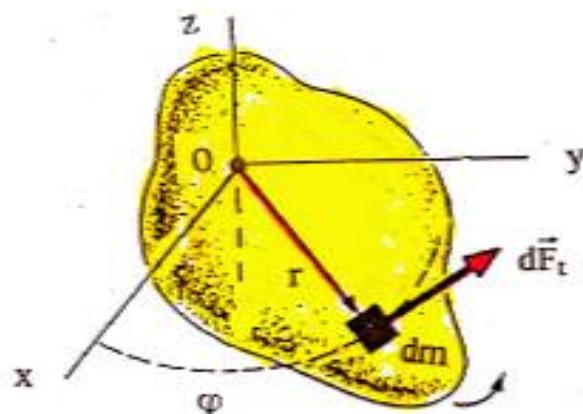
Εξισώσεις κίνησης στερεού σώματος (2ος νόμος του Νεύτωνα):

⇒ ΠΡΑΜΜΙΚΗ ή ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ:

$$\vec{F}_{ext} = M \vec{a}_{CM}$$

Απόδειξη: $m_i \vec{a}_i = \vec{F}_i = \vec{F}_{i,ext} + \sum_j \vec{F}_{ij} \Rightarrow \sum_i m_i \vec{a}_i = \sum_i \vec{F}_i = \sum_i \vec{F}_{i,ext} + \sum_i \vec{F}_{ij} \Rightarrow \frac{d^2}{dt^2} \sum_i m_i \vec{a}_i = \vec{F}_{ext} \Rightarrow QED$

⇒ ΠΕΡΙΣΤΡΟΦΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ (γύρω από σταθερό άξονα) :

$$d\vec{F}_t = dm \vec{a}_t$$

όπου $\vec{a}_t = \left(2 \frac{dr}{dt} \omega + r\alpha \right) \hat{\theta} = r\alpha \hat{\theta}$

$$dF_t = dm r \alpha$$

$d\tau =$ $rdF_t = dm r^2 \alpha$

$$\tau_{\text{ολ}} = \int d\tau = \int r^2 dm \alpha = I \alpha$$

Η εξίσωση της περιστροφικής κίνησης:

$$\tau_{\text{ολ}} = I \alpha$$

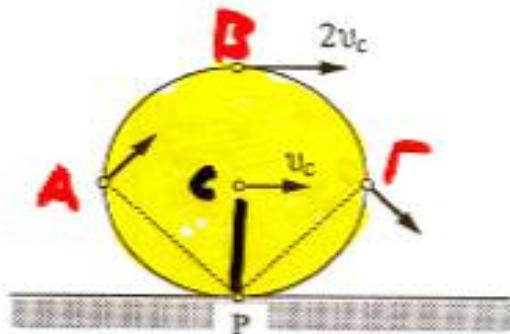
⇒

$$\vec{\tau}_{\text{ολ}} = I \vec{\alpha}$$

⇒

$$\vec{\tau}_{\text{ολ}} = \frac{d\vec{L}}{dt}$$

⇒ **ΚΥΛΙΣΗ:** η περιστροφική κίνηση γύρω από στιγμιαίο άξονα περιστροφής ο οποίος ορίζεται από τα σημεία επαφής μεταξύ σώματος και δρόμου

Κέντρο μάζας:

$$v_{cm} = \omega R \quad \text{και} \quad a_{cm} = Ra$$

Εξισώσεις κίνησης σώματος (**κύλισης**)

περιστροφική κίνηση:

$$\tau_{\text{oλ},P} = I_p \alpha$$

~~περιστροφική κίνηση CM:~~

$$F_{\text{oλ}} = ma_{cm}$$

❖ **ΝΟΜΟΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΣΤΡΟΦΟΡΜΗΣ:** αν η συνολική ροπή που δρά πάνω σ' ένα σύστημα είναι μηδέν, τότε η ολική στροφορμή του συστήματος διατηρείται σταθερή.

❖ **ΣΥΝΘΗΚΕΣ "ΙΣΟΡΡΟΠΙΑΣ" ΣΤΕΡΕΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ:**

$$\sum \vec{F} = 0$$

$$\sum \vec{\tau} = 0 \quad (\text{ως προς οποιοδήποτε σημείο})$$

ΚΑΛΥΦΘΕΙΣΑ ΥΛΗ: R.A. Serway (Κεφ.10,11), H.C. Ohanian (Κεφ.10,12,13), H.D. Young (Κεφ. 9,10,11)